ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)
z 9. septembra 2004 *

Vo veci C-304/01,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 2. augusta 2001,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: pôvodne R. Silva de Lapuerta, neskôr N. Díaz Abad, splnomocnené zástupkyne, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: T. van Rijn a S. Pardo Quintillán, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans (spravodajca), sudcovia C. Gulmann, J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues a N. Colneric,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: M. Múgica Arzamendi, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. októbra 2003,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 18. novembra 2003,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Španielske kráľovstvo domáha zrušenia nariadenia Komisie (ES) č. 1162/2001 zo 14. júna 2001, ktorým sa určujú opatrenia na obnovu násady merlúzy európskej v podoblastiach ICES III, IV, V, VI a VII a divíziách ICES VIII a, b, d, e, ako aj súvisiace podmienky na kontrolu činností rybárskych lodí (Ú. v. ES L 159, s. 4, ďalej len „napadnuté nariadenie").

Právny rámec

Nariadenie (EHS) č. 3760/92

2 Článok 2 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 3760/92 z 20. decembra 1992, ktorým sa zavádza systém Spoločenstva pre rybolov a akvakultúru (Ú. v. ES L 389, s. 1), ktoré bolo v čase podania tejto žaloby účinné, znie:

„Čo sa týka činností spojených s využívaním zdrojov, všeobecným cieľom spoločnej politiky rybolovu je ochrana a zachovanie dostupných a prístupných živých morských zdrojov a starostlivosť o to, aby sa s nimi rozumne, zodpovedne a dlhodobo hospodárilo za hospodársky a sociálne primeraných podmienok a s prihliadnutím na ich vplyv na morský ekosystém a zároveň na potreby výrobcov, ako aj spotrebiteľov.

Na tento účel sa vytvára systém Spoločenstva pre riadenie činností spojených s využívaním zdrojov, ktorý musí viesť k dlhodobej rovnováhe medzi zdrojmi a ich využívaním v rôznych oblastiach rybolovu." [*neoficiálny preklad*]

3 Ako vyplýva zo znenia nariadenia č. 3760/92, základné podmienky tohto systému určí Rada Európskej únie podľa postupu stanoveného v článku 43 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 37 ES), pokiaľ nie je stanovené inak. V určitých prípadoch môže tiež Komisia prijímať neodkladné opatrenia.

4 Podľa osemnásteho odôvodnenia tohto nariadenia „je potrebné stanoviť postup, na základe ktorého sa môžu prijať neodkladné opatrenia v prípadoch vážneho narušenia, ktoré by mohlo ohroziť cieľ zachovania zdrojov". [*neoficiálny preklad*]

5 Z tohto hľadiska článok 15 nariadenia č. 3760/92 stanovuje:

„1. V prípade vážnych a nečakaných narušení, ktoré by mohli ohroziť zachovanie zdrojov, Komisia z vlastného podnetu alebo na žiadosť členského štátu prijme nevyhnutné opatrenia, ktoré budú platiť maximálne šesť mesiacov. Opatrenia budú oznámené členským štátom a Európskemu parlamentu a sú okamžite použiteľné.

2. Ak je Komisii predložená príslušná žiadosť členského štátu, Komisia o nej rozhodne do desiatich pracovných dní.

3. Členské štáty môžu rozhodnutie Komisie podľa odseku 1 predložiť Rade v lehote desiatich pracovných dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

4. Rada môže prijať iné rozhodnutie kvalifikovanou väčšinou v lehote jedného mesiaca." [*neoficiálny preklad*]

Napadnuté nariadenie

6 Napadnuté nariadenie bolo prijaté na základe článku 15 nariadenia č. 3760/92. Jeho prijatie nasledovalo po varovaniach Medzinárodnej rady pre výskum morí (ďalej len „ICES") v novembri 2000 o nebezpečenstve ohrozenia násady merlúzy európskej a po zasadnutí Rady pre rybolov 14. a 15. decembra 2000, na ktorom Rada a Komisia určili, že je potrebné súrne prijať plán na obnovu tejto násady.

7 Ako vyplýva zo štvrtého odôvodnenia, cieľom napadnutého nariadenia je „znížiť úlovky mláďat merlúzy európskej určením všeobecného zväčšenia oka vlečných sietí, používaných na lov merlúzy európskej, ... určením zemepisných oblastí, v ktorých sa hojne vyskytujú mláďatá merlúzy európskej, a uviesť, že rybolov pomocou vlečných sietí sa môže uskutočňovať v týchto oblastiach len ak tieto siete majú veľké oká, určením ďalších podmienok s cieľom zabezpečiť obmedzenie lovu mláďat merlúzy európskej pomocou vlečných sietí s rozporným brvnom."

8 Z tohto hľadiska článok 2 napadnutého nariadenia stanovuje:

„1. Napriek podmienkam, určeným v článku 4 ods. 4 a článku 15 nariadenia (ES) č. 850/98, úlovky merlúzy európskej (Merluccius merluccius), nachádzajúce sa na palube lode vezúcej vlečné náradie s veľkosťou oka 55 mm až 99 mm, nesmú presiahnuť 20 % hmotnosti celkového úlovku morských organizmov, nachádzajúcich sa na palube.

2. Podmienky odseku 1 neplatia pre loď s celkovou dĺžkou menšou ako 12 metrov, ktorá sa vracia do prístavu do 24 hodín od svojho posledného vyplávania z prístavu."

9 Články 3 až 5 napadnutého nariadenia uvádzajú súbor dodatočných predpisov, týkajúcich sa veľkosti oka vlečných a rybárskych sietí používaných v oblastiach, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, ako aj určenie zemepisných oblastí, na ktoré sa vzťahuje zvláštna ochrana z dôvodu hojného výskytu mláďat merlúzy európskej, zatiaľ čo články 6 až 13 tohto nariadenia obsahujú určité predpisy na jednej strane na zabezpečenie získania spoľahlivých údajov o úlovkoch a vykládkach merlúzy európskej a na strane druhej na zabezpečenie dodržania prijatých opatrení na zachovanie násady merlúzy európskej. K posledne uvedeným predpisom patrí najmä predpis, že na palube rybárskych lodí Spoločenstva plávajúcich pod ich vlajkou sú prítomní pozorovatelia a predpis o povinnosti vykládky merlúzy európskej len v prístavoch určených na tento účel.

Skutkové okolnosti žaloby a žalobné dôvody na jej podporu

10 Španielske kráľovstvo využilo možnosť poskytovanú článkom 15 ods. 3 nariadenia č. 3760/92 a predložilo listom z 21. júna 2001 Rade návrh na zmenu napadnutého nariadenia. Tento návrh sa zakladal na údajne diskriminačnom charaktere výnimky stanovenej v článku 2 ods. 2 uvedeného nariadenia a bol zameraný na zrušenie tohto ustanovenia, aby boli všetkým rybárskym lodiam poskytnuté rovnaké podmienky rybolovu bez ohľadu na ich dĺžku a čas ich plavby od vyplávania z prístavu.

11 Španielsky návrh najskôr preskúmala skupina Rady „Vnútorná politika rybolovu" na zasadnutí 28. júna 2001 a následne Výbor stálych zástupcov na svojom zasadnutí

11. júla 2001, návrh nezískal podporu iného členského štátu a napokon ho Rada 20. júla 2001 zamietla.

12 Pretože sa Španielske kráľovstvo domnievalo, že toto zamietnutie poškodzuje jeho záujmy, podalo túto žalobu, v rámci ktorej uvádza tri žalobné dôvody vychádzajúce z použitého nesprávneho právneho základu, z nepríslušnosti Komisie na prijatie napadnutého nariadenia, z porušenia zásady zákazu diskriminácie a z nedostatočného odôvodnenia tohto nariadenia.

O žalobe

O prvom žalobnom dôvode

13 Svojím prvým žalobným dôvodom Španielske kráľovstvo v podstate popiera právomoc Komisie na prijatie napadnutého nariadenia. Podľa španielskej vlády totiž článok 15 ods. 1 nariadenia č. 3760/92, ktorý je jediným právnym základom napadnutého nariadenia, priznáva Komisii totiž len obmedzenú normatívnu právomoc, ktorú môže vykonávať len v prípadoch a za podmienok stanovených v tomto ustanovení, t. j. v zásade, keď sa vyskytnú závažné a nečakané narušenia, ktoré by mohli ohroziť zachovanie zdrojov, keď sú opatrenia prijaté Komisiou nevyhnutné a keď doba ich platnosti je obmedzená na šesť mesiacov. V tomto prípade vraj neboli splnené dve z týchto podmienok. Hoci španielska vláda nepopiera kritickú situáciu v násade merlúzy európskej, tvrdí, že neodkladné opatrenia prijaté napadnutým nariadením (ďalej len „sporné opatrenia") nie sú nevyhnutné v zmysle článku 15 ods. 1 nariadenia č. 3760/92 a ich platnosť nie je časovo obmedzená.

14 Po prvé, čo sa týka nevyhnutnosti prijatých opatrení podľa článku 15 ods. 1 nariadenia č. 3760/92, túto požiadavku treba vykladať v tom zmysle, že ide o prijatie súrnych a výnimočných opatrení na zmiernenie ťažkostí dotknutého odvetvia rybolovu. V tomto prípade sporné opatrenia v žiadnom prípade nespĺňajú tieto požiadavky, lebo napadnuté nariadenie bolo prijaté až šesť mesiacov po tom, ako Rada a Komisia stanovili naliehavosť realizácie plánu na obnovu násady merlúzy európskej. Počas týchto šiestich mesiacov mala Rada dostatok času na prijatie nevyhnutných opatrení pre zachovanie násady podľa obvyklých predpisov a najmä v konaní podľa článku 4 nariadenia č. 3760/92 bez toho, aby sa muselo pristúpiť k mimoriadnemu konaniu podľa článku 15 nariadenia.

15 Okrem toho španielska vláda vyjadruje pochybnosť o účinnosti sporných opatrení. Z tohto hľadiska tvrdí, že zákaz prístupu do určitých rybárskych oblastí alebo zákaz chytať určitý druh rýb by boli oveľa vhodnejšie opatrenia na zabránenie nenapraviteľných škôd v násade merlúzy európskej, ako opatrenia na zväčšenie oka sietí alebo výslovné učenie prístavov vykládky, ktoré sú okrem toho pre rybárov, ako aj pre členské štáty finančne náročné.

16 Po druhé španielska vláda uvádza, že ani podmienka časového obmedzenia pre vykonanie opatrení prijatých Komisiou v tomto prípade nie je splnená, lebo napadnuté nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by ho časovo obmedzovalo.

17 V tejto súvislosti je potrebné najskôr pripomenúť, že podľa nariadenia č. 3760/92 je v zásade Rada inštitúciou príslušnou na prijatie nevyhnutných opatrení na vytvorenie systému Spoločenstva pre rybolov a akvakultúru, a to najmä na prijatie

opatrení Spoločenstva podľa článku 4 ods. 1 tohto nariadenia, ktorými sa stanovujú podmienky pre prístup k oblastiam a zdrojom, ako aj podmienky pre výkon činností spojených s využívaním zdrojov, avšak na základe článku 15 ods. 1 nariadenia je Komisia príslušná rozhodovať o opatreniach „v prípade vážnych a nečakaných narušení, ktoré by mohli ohroziť zachovanie zdrojov" [*neoficiálny preklad*]. Táto právomoc, ktorú Komisia môže vykonávať na žiadosť členského štátu alebo z vlastného podnetu, je naplnením osemnásteho odôvodnenia nariadenia, podľa ktorého je potrebné stanoviť postup, na základe ktorého môžu byť prijímané neodkladné opatrenia „v prípade vážnych narušení, ktoré by mohli ohroziť cieľ zachovania zdrojov" [*neoficiálny preklad*].

18 V tomto prípade španielska vláda nepopiera, že došlo k takémuto narušeniu, lebo kritický stav násady merlúzy európskej bol potvrdený rovnako na úrovni Spoločenstva Radou a Komisiou, ako aj na medzinárodnej úrovni, kde ho potvrdila ICES. Jej kritika je namierená proti pomalosti postupu, ktorý viedol k prijatiu sporných opatrení, proti ich údajnej nevhodnosti a proti právnej neistote, ktorá spočíva v neuvedení údajov o dĺžke doby platnosti týchto opatrení v napadnutom nariadení.

19 Pokiaľ ide o prvú časť tohto žalobného dôvodu, je potrebné pripomenúť, že nariadenie č. 3760/92 má za cieľ, ako to vyplýva najmä zo znenia druhého odôvodnenia, zabezpečovať racionálne a zodpovedné využívanie živých vodných zdrojov a akvakultúry, zohľadňujúc záujmy rybného hospodárstva na dlhodobom rozvoji jeho hospodárskych a sociálnych podmienok, ako aj záujmy spotrebiteľa. So zreteľom na tieto ciele neexistuje dôvod pre užší výklad článku 15 ods. 1 nariadenia, na základe ktorého Rada preniesla na Komisiu právomoc prijímať nevyhnutné opatrenia v prípade vážnych a nečakaných narušení, ktoré by mohli ohroziť zachovanie zdrojov.

20 Hoci z podmienok, ktorými Rada podmienila výkon tejto právomoci Komisiou, ako aj zo znenia osemnásteho odôvodnenia nariadenia č. 3760/92 je zrejmé, že Komisia musí nevyhnutné opatrenia prijať v čo najkratšom čase, predsa článok 15 tohto nariadenia výkon tejto právomoci nepodmieňuje zvláštnou podmienkou naliehavosti. Nestanovuje presnú lehotu, v rámci ktorej Komisia musí konať, aby nestratila svoju právomoc, ani v prípade, ako je tento, v ktorom sa Komisia nezaoberá návrhom členského štátu. Okrem toho z uvedeného nariadenia vôbec nevyplýva, že legislatívny orgán Spoločenstva mal v úmysle obmedziť prenesenie právomoci na Komisiu v tom zmysle, že Komisia už nemôže konať, ak samotná Rada je schopná prijať nevyhnutné opatrenia.

21 V tomto prípade nie je možné Komisii vyčítať zbytočné prieťahy v prijímaní sporných opatrení. Je totiž nesporné, že Komisia už od januára 2001, čo je niekoľko týždňov potom, ako Rada a Komisia rozhodli o naliehavosti vypracovať plán obnovy násady merlúzy európskej, začala rokovania nevyhnutné na dosiahnutie súhlasu o druhu opatrení, ktoré mali byť prijaté, a že tieto rokovania, na ktorých sa okrem iného úzko zúčastňovala aj španielska vláda, prebiehali až do prijatia napadnutého nariadenia. Okrem toho je nesporné, že v čase prijatia týchto opatrení bola podmienka vážneho a nečakaného narušenia, ktoré by mohlo ohroziť zachovanie zdrojov, naďalej splnená, lebo násada merlúzy európskej, rovnako ako predtým, sa nachádzala na kritickej úrovni.

22 Z týchto dôvodov nemôže byť prijatá téza španielskej vlády, že vzhľadom na prieťahy pri prijímaní predmetných opatrení Komisia stratila právomoc, ktorá jej bola udelená článkom 15 ods. 1 nariadenia č. 3760/92.

23 Okrem toho, ak španielska vláda chce prvou časťou žalobného dôvodu poprieť nevyhnutnosť sporných opatrení tým, že spochybňuje ich efektívnosť, treba konštatovať, že v situácii, ako je táto, Komisia má širokú diskrečnú právomoc v prípadoch, v ktorých má zhodnotiť celkovú situáciu, ako aj druh alebo dosah opatrení, ktoré sa majú prijať. Sudca sa teda pri skúmaní takejto právomoci musí obmedziť na preskúmanie otázky, či pri posúdení nedošlo k zjavnému omylu alebo zneužitiu, alebo či príslušný orgán zjavne neprekročil hranice svojej diskrečnej právomoci (v tomto zmysle pozri najmä rozsudky z 19. februára 1998, NIFPO a Northern Ireland Fishermen's Federation, C-4/96, Zb. s. I-681, body 41 a 42; z 5. októbra 1999, Španielsko/Rada, C-179/095, Zb. s. I-6475, bod 29, a z 25. októbra 2001, Taliansko/Rada, C-120/99, Zb. s. I-7997, bod 44).

24 V prejednávanom prípade španielska vláda nepreukázala, že sa Komisia dopustila takéhoto omylu alebo zneužitia pri výkone svojej právomoci, alebo že zjavne prekročila hranice svojej diskrečnej právomoci. Komisia tým, že sa rozhodla prijať opatrenia, ktoré nesmerujú k zákazu chytať merlúzu európsku alebo k zákazu prístupu rybárskych lodí do určených zemepisných oblastí, ale sú zamerané iba na obmedzenie povoleného množstva úlovkov a zväčšenie oka sietí používaných na rybolov, naopak plne zohľadnila nevyhnutnosť chrániť živé vodné zdroje a akvakultúru, ako aj záujem rybného hospodárstva zabezpečovať svoj dlhodobý rozvoj. Úplný zákaz rybolovu by totiž mohol mať oveľa negatívnejšie dôsledky nielen pre rybárov merlúzy európskej, ale aj pre rybárov iných druhov rýb vzhľadom na to, že rybolov merlúzy európskej tradične patrí medzi zmiešaný rybolov, ako to tvrdí Komisia a španielska vláda to nepopiera.

25 Z uvedených skutočností vyplýva, že prvá časť prvého žalobného dôvodu musí byť zamietnutá.

26 Čo sa týka druhej časti prvého žalobného dôvodu, podľa ktorého Komisia prekročila svoje právomoci a porušila zásadu právnej istoty, lebo napadnuté nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by udávalo dobu účinnosti, treba konštatovať, že v uvedenom nariadení nič nenasvedčuje tomu, že by tieto opatrenia mali mať dlhšiu dobu účinnosti ako šesť mesiacov.

27 Napadnuté nariadenie je totiž výslovne založené na článku 15 ods. 1 nariadenia č. 3760/92, v ktorom je jasne uvedené, že opatrenia Komisie „nemôžu trvať dlhšie ako šesť mesiacov". Bez výslovného opačného ustanovenia a napriek tomu, že Komisia sama mala výslovne určiť dobu účinnosti napadnutého nariadenia, táto doba, ako uviedla generálna advokátka v bode 35 svojich návrhov nutne zodpovedá dobe šiestich mesiacov, počítanej odo dňa vstupu do platnosti sporných opatrení, so zreteľom na to, že táto doba je najdlhšia doba, ktorú príslušné ustanovenie nariadenia č. 3760/92 ako jediný právny základ napadnutého nariadenia, pripúšťa.

28 Vzhľadom na všetky uvedené posúdenia treba konštatovať, že Komisia mala právomoc prijať napadnuté nariadenie.

29 Z toho vyplýva, že prvý žalobný dôvod sa zamieta ako nedôvodný.

O druhom žalobnom dôvode

30 Druhým žalobným dôvodom Španielske kráľovstvo napáda rozlišovanie, ktoré v článku 2 ods. 2 Komisia stanovila medzi loďami, ktorých celková dĺžka je menšia ako 12 metrov, pokiaľ sa vracajú do prístavu do 24 hodín od svojho posledného vyplávania z prístavu, a loďami prekračujúcimi túto dĺžku. Podľa španielskej vlády má toto rozlišovanie diskriminačnú povahu, lebo španielska rybárska flotila je ním viac poškodená ako flotily iných členských štátov. Pre veľkú vzdialenosť medzi španielskym pobrežím a príslušnými oblasťami rybolovu merlúzy európskej totiž španielski rybári môžu používať iba lode, ktorých celková dĺžka je viac ako 12 metrov vzhľadom na to, že podnikajú plavby trvajúce dlhšie ako 24 hodín, zatiaľ čo rybári z iných členských štátov, ktorých pobrežie je bližšie k príslušným oblastiam, môžu svoju činnosť vykonávať loďami, ktorých celková dĺžka je menšia ako 12 metrov, a takto využívať výhodu výnimky stanovenú v uvedenom článku 2 ods. 2.

31 Z tohto hľadisko treba najskôr pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania alebo zákazu diskriminácie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené.

32 V prejednávanom prípade sa s loďami, ktorých dĺžka je väčšia ako 12 metrov zaobchádza inak, ako s loďami, ktorých celková dĺžka je menšia ako 12 metrov, pokiaľ sa tieto lode vracajú do prístavu do 24 hodín od svojho posledného vyplávania z prístavu. Účastníci konania si odporujú tak v otázke porovnateľností oboch situácií, na ktoré sa uvedené zaobchádzanie uplatní, ako aj predovšetkým v otázke, či takého rozdielne zaobchádzanie môže byť odôvodnené objektívnymi faktormi.

33 Čo sa týka porovnateľnosti situácií, na ktoré sa vzťahuje napadnuté nariadenie, ako Komisia predniesla, malé lode sú objektívne v inej situácii ako ostatné lode. Po prvé ich možnosti pre rybolov sú nutne obmedzené na pobrežné oblasti, lebo na rozdiel od rozmernejších lodí alebo lodí s väčšou nosnosťou, malé lode vo všeobecnosti nie sú schopné vyplávať na voľné more. Po druhé činnosť týchto malých lodí je „oportunistická" v tom zmysle, že chytajú druhy rýb, ktoré sa nachádzajú v oblastiach, do ktorých sa dostanú, a vo všeobecnosti ich rybolov nie je zameraný len na jediný druh rýb.

34 Z toho vyplýva, že malé lode sa z tohto hľadiska nenachádzajú v porovnateľnej situácii, ako je situácia väčších lodí.

35 Čo sa týka odôvodnenia rozdielneho zaobchádzania s obidvoma druhmi lodí v napadnutom nariadení, Komisia tvrdí, že uplatnenie systému stanoveného napadnutým nariadením na malé lode by donútilo dotknuté podniky, aby svoje lode vybavili vlečnými sieťami s veľkosťou oka 100 mm alebo viac, čo by vlastníkom týchto malých lodí spôsobilo nielen značné finančné investície, ale aj nižšie úlovky iných druhov rýb, čím by bolo ohrozené prežitie dotknutých podnikov. Za týchto okolností by podriadenie malých lodí takémuto systému bolo neprimerané tiež z hľadiska prechodnej povahy sporných opatrení, ktorých doba uplatnenia je obmedzená na šesť mesiacov.

36 Z hľadiska sociálno-ekonomických faktorov podľa názoru Komisie je preto výnimka, stanovená v článku 2 ods. 2 napadnutého nariadenia v prospech malých lodí,

objektívne odôvodnená o to viac, že celková úroveň úlovkov merlúzy európskej takýmto druhom lodí je nízka. Komisia tvrdí, že tieto úlovky sa na celkovom úlovku tohto druhu podieľajú len vo výške maximálne 4 %.

37 Španielska vláda spochybňuje výnimku stanovenú v článku 2 ods. 2 napadnutého nariadenia s odôvodnením, že nemá žiadny technický základ vzhľadom na to, že podľa nej neexistuje žiadny vzťah medzi veľkosťou oka a dĺžkou lode a že úlovky malých lodí môžu viac poškodiť zachovanie násady merlúzy európskej ako úlovky lodí, ktorých celková dĺžka je viac ako 12 metrov.

38 Prvé tvrdenie španielskej vlády nemôže byť prijaté. Ako totiž vyplýva z pripomienok Komisie, tvrdenia, ktoré uvádza k odôvodneniu uvedenej výnimky, nie sú založené na akejkoľvek súvislosti medzi dĺžkou lodí a veľkosťou oka na ich vlečných sieťach, ale týkajú sa nepriaznivých dôsledkov, ktoré by uplatnenie systému stanoveného napadnutým nariadením v celom rozsahu mohlo spôsobiť pre malé lode v súvislosti so špecifickým charakterom rybolovu, ktorý vykonávajú.

39 Španielska vláda k druhému tvrdeniu, na ktorý sa odvoláva, nepredložila žiadny presvedčivý dôkaz na jeho podporu, podľa ktorého by úlovky lodí, ktorých celková dĺžka je menšia ako 12 metrov, viac ohrozovali cieľ zachovania násady merlúzy európskej ako úlovky lodí, ktorých celková dĺžka je väčšia ako 12 metrov.

40 Aj keď Komisia na pojednávaní upresnila, že zdieľa ten istý názor ako španielska vláda, že v pobrežných oblastiach, kde lovia malé lode, je väčší výskyt mláďat merlúzy európskej ako v oblastiach vzdialenejších od pobrežia, zopakovala tiež svoje tvrdenie, uvedené v jej písomnostiach, že rybolov merlúzy európskej, uskutočňovaný loďami, ktorých sa týka výnimka stanovená v článku 2 ods. 2 napadnutého nariadenia, predstavuje iba malú časť, najviac 4 % z celkového úlovku tohto druhu.

41 Španielska vláda spochybnila percentuálne vyjadrenie uvedené Komisiou, ale počas pojednávania na výslovne položenú otázku k tomuto bodu nebola schopná predložiť iné číselné údaje o úlovkoch merlúzy európskej. V tomto zmysle len prehlásila, že v Španielsku nie sú lode kratšie ako 12 metrov, ktoré by mohli požívať výhody predmetnej výnimky, a že preto by hodnotenie úlovkov tohto druhu lodí mal vykonať štát, pod vlajkou ktorého tieto lode plávajú.

42 Za týchto podmienok je potrebné zamietnuť tvrdenie podľa ktorého úlovky lodí s celkovou dĺžkou menšou ako 12 metrov viac ohrozujú zachovanie násady merlúzy európskej ako úlovky lodí väčších rozmerov.

43 Z toho vyplýva, že španielska vláda nemohla vyvrátiť ani tvrdenie Komisie, že situácia malých lodí nie je porovnateľná so situáciou väčších lodí, ani tvrdenia, ktoré predniesla Komisia, že rozdielne zaobchádzanie s týmito dvoma kategóriami lodí je odôvodnené objektívnymi faktormi. Za týchto podmienok sa španielskej vláde nepodarilo preukázať diskriminačný charakter výnimky stanovenej v článku 2 ods. 2 napadnutého nariadenia.

44 Toto zistenie je okrem iného potvrdené ďalšími doplňujúcimi informáciami, ktoré vyplývajú zo spisu predloženého Súdnemu dvoru na preskúmanie.

45 Najskôr je potrebné poznamenať, že Komisia tým, že obmedzila pôsobnosť výnimky na malé lode, ktoré sa vracajú do prístavu do 24 hodín od svojho posledného vyplávania z prístavu, prijala opatrenia, ktoré zaručujú, že výhoda výnimky bude uplatňovaná len na lode, ktoré skutočne majú dôvody oprávňujúce požívať výnimku, teda lode, ktorých rybolovná činnosť je nutne obmedzená na pobrežné oblasti a ktoré vykonávajú „oportunistický" rybolov.

46 Proti tvrdeniu španielskej vlády, podľa ktorého španielska flotila je zvlášť znevýhodnená napadnutým nariadením, je potrebné uviesť, že flotily iných členských štátov sa nachádzajú v porovnateľnej situácii ako španielska flotila, lebo vzdialenosť k oblastiam, ktorých sa napadnuté nariadenie týka, je rovnako príliš veľká na to, aby malé lode plávajúce pod vlajkami týchto štátov mohli využívať výnimku stanovenú v čl. 2 ods. 2 napadnutého nariadenia. Ako vyplýva zo súdneho spisu, ide najmä o belgickú a holandskú flotilu.

47 Na záver je potrebné konštatovať, že sporné opatrenia sa v žiadnom prípade nedotýkajú španielskych rybárov, ktorí sú vlastníkmi lodí s celkovou dĺžkou menšou ako 12 metrov, lebo z názvu napadnutého nariadenia, ako aj z článku 1 tohto nariadenia o územnej pôsobnosti nariadenia vyplýva, že nie je uplatniteľné na divízie ICES VIII c a IX a, b, teda na oblasti pozdĺž španielskeho a portugalského pobrežia. Ako uviedla generálna advokátka v bodoch 48 a 50 svojich návrhov, španielske malé lode môžu teda v uvedených oblastiach riadne loviť v rámci kvót pridelených Španielskemu kráľovstvu.

48 So zreteľom na vyššie uvedené dôvody je potrebné zamietnuť v plnom rozsahu žalobný dôvod vychádzajúci z porušenia zásady zákazu diskriminácie.

O treťom žalobnom dôvode

49 Tretím žalobným dôvodom Španielske kráľovstvo uplatňuje porušenie povinnosti uviesť odôvodnenie podľa článku 253 ES. Z tohto hľadiska tvrdí, že napadnuté nariadenie vo svojich odôvodneniach neuvádza žiadne vysvetlenie dôvodu, ktoré Komisiu viedlo k rozlišovaniu lodí s celkovou dĺžkou menšou ako 12 metrov a lodí s celkovou dĺžkou väčšou ako 12 metrov, hoci v tomto prípade neexistuje žiadna priama súvislosť medzi veľkosťou oka vlečných sietí a dĺžkou lodí a že výnimka stanovená v článku 2 ods. 2 tohto nariadenia nie je opatrením, ktoré by bolo zvlášť prospešné pre zachovanie násady merlúzy európskej.

50 Z tohto hľadiska je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry odôvodnenie požadované článkom 235 ES sa musí prispôsobiť druhu príslušného právneho aktu a musí byť z neho jasne a jednoznačne zrejmá úvaha orgánu, ktorý akt vydal, a to tak, aby dotknuté osoby mohli spoznať dôvody pre prijaté opatrenie a príslušný súd mohol plniť svoju kontrolnú úlohu (pozri najmä rozsudok Taliansko/Rada, už citovaný, bod 28, a rozsudok z 11. septembra 2003, Rakúsko/Rada, C-445/00, Zb. s. I-8549, bod 49), nevyžaduje sa však, aby toto odôvodnenie uvádzalo všetky relevantné faktické a právne skutočnosti. Otázka, či odôvodnenie právneho aktu spĺňa požiadavky článku 235 ES, musí byť totiž posúdená nielen v súvislosti so znením tohto aktu, ale aj so zreteľom na jeho kontext a všetky právne ustanovenia, ktoré upravujú dotknutú oblasť. To platí najmä v prípade, keď sa členské štáty úzko zapájali do procesu vypracovania sporného aktu, a teda poznajú dôvody, ktoré sú

základom tohto aktu (pozri najmä už citované rozsudky Taliansko/Rada, bod 29, a Rakúsko/Rada, bod 99, ako aj rozsudok zo 6. novembra 2003, Holandsko/Komisia, C-293/00, Zb. s. I-12775, body 55 a 56).

51 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že rozsah povinnosti uviesť odôvodnenie závisí od právnej povahy príslušného aktu a že pri právnych aktoch všeobecnej povahy sa odôvodnenie môže obmedziť na jednej strane na uvedenie celkovej situácie, ktorá viedla k ich prijatiu, a na strane druhej na uvedenie všeobecných cieľov, ktoré majú byť dosiahnuté. V tejto súvislosti Súdny dvor najmä upresnil, že je neprimerané vyžadovať zvláštne odôvodnenie pre rôznu voľbu použitých techník, keď z napadnutého aktu je zrejmý základný cieľ sledovaný inštitúciou (pozri najmä rozsudky zo 7. novembra 2000, Luxembursko/Parlament a Rada, C-168/98, Zb. s. I-9131, bod 62, a z 9. septembra 2003, Kik, C-361/01 P, Zb. s. I-8283, bod 102).

52 Nemožno spochybňovať, že tak to je presne v tomto prípade. Na jednej strane Komisia vo štvrtom odôvodnení napadnutého nariadenia jasne uviedla cieľ sledovaný nariadením a prostriedky, ktorými sa tento cieľ má dosiahnuť.

53 Na druhej strane, ako bolo uvedené v bode 21 tohto rozsudku, španielska vláda bola úzko zapojená do rokovaní a konzultácií, ktoré predchádzali prijatiu tohto nariadenia, takže presne poznala dôvody, ktoré viedli k prijatiu tohto nariadenia, ako aj pripravované opatrenia Komisie na zastavenie úbytku násady merlúzy európskej, pričom Komisia okrem iného vzala do úvahy zvláštne ťažkosti, ktoré tieto opatrenia mohli spôsobiť určitým skupinám rybárov.

54 Za týchto podmienok Komisia nebola povinná v odôvodnení napadnutého nariadenia vysvetliť dôvody, ktoré opodstatňujú výnimku stanovenú v článku 2 ods. 2 tohto nariadenia v prospech lodí s celkovou dĺžkou menšou ako 12 metrov.

55 Vzhľadom na uvedené posúdenie treba aj tretí žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

56 Pretože žiadny z troch žalobných dôvodov prednesených Španielskym kráľovstvom na podporu jeho žaloby nebol dôvodný, je potrebné žalobu zamietnuť v plnom rozsahu.

O trovách

57 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania a toto nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1) Žaloba sa zamieta.

2) Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy